

Integrovaný blok: Jsme rádi, že máme kamarády

Měsíc: Září

Téma: Školka a moje místo v ní

Základní charakteristika: Září je čas hojnosti. Slunce je ještě silné a z posledních paprsků můžeme čerpat energii do zásoby. Vrcholí sklizeň a z úrody se vyrábí to nejlepší, co může být použito k nové setbě. Současně zaséváme a nově tvoříme vztahy a pravidla s novou skupinou dětí. Září je čas nových začátků a nového řádu. Ve školce je potřeba přizpůsobit prostor pro nově příchozí tak, aby se každé dítě mohlo cítit přijímáno. Děti potřebují zažívat pocit bezpečí, to, že je o ně postaráno. A současně také potřebují nabýt vědomí, že už jsou dost silné na to, aby si nejdůležitější věci pro sebe dokázaly zajistit. To, co se o sobě naučily v bezpečí domova, si nyní vyzkoušejí ve skupině dětí.

Vzdělávací východiska: Prázdniny jsou sice za námi, ale to neznamena, že si na ně nemůžeme zavzpomínat. Všichni si ještě pamatujeme horké dny, koupání a dovádění s kamarády. Kde jste byli a co jste zažili? Viděl někdo z vás moře? Jak se vám líbilo? Jak chutnalo? A pokud někdo z vás u moře nebyl, je čas proměnit se v malé potápečce a prozkoumat všechna tajemství, která se ukrývají pod hladinou.

Slavnost: Ke společnému strávenému času patří i oslavy narozenin jednotlivých dětí v prostředí školky. Jak ozvláštíme oslavencův den? Může to být pro něj jedinečný den „splněných přání“. Nabídka přání se odvozuje od předem připravených položek na „narozeninovém stole“, tedy např.: přečtení pohádky z knihy, zazpívání písničky na přání s hrou na nástroje, ochutnávka občerstvení, masáž (oslaveneček si vybere vonnou esenci, je namíchán vonný olej a ostatní děti oslavence namasírují, hladí podle přání ruce, nohy – chodidla, hlavu apod.), tanec. Na závěr všichni zazpívají blahopřejnou píseň.

Kompetence k učení

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně /na základě nápodoby, či opakování/, náročnější s oporou a pomocí dospělého/

Komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky /řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, apod. /

Sociální a personální kompetence

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamovat se s prostředím mateřské školy, s kamarády, učitelkou, se zaměstnanci
- navýkat si na nový životní rytmus
- poznávat morální hodnoty platné v novém společenství
- podílet se na společném vytváření pravidel
- cítit se bezpečně v novém prostředí
- postupně se osamostatňovat
- komunikovat s ostatními dětmi i učitelkou
- nebát se sdělit svůj problém či názor
- znát některé kamarády jmény
- poznávat grafickou podobu svého jména
- učit se reagovat na jednoduché pokyny
- dodržovat základní bezpečnostní pravidla

Konkrétní cíle:

- zajištění přirozené adaptace dětí, přizpůsobení se kolektivu, společnému programu
- seznamování s prostorem MŠ (orientace v nich) i jeho okolím
- poznávání sebe sama, představení se v komunitním kruhu
- vytváření vztahu k vztahovým hodnotám – vztahy mezi dětmi
- rozšiřování slovní zásoby při pojmenování nových místností, předmětů, své značky
- rozvíjení schopnosti spolupracovat se společenstvím ostatních dětí, radost ze společné činnosti, střídání se o hračku, půjčení hračky
- spoluvytvoření pravidel společného soužití, pravidel bezpečnosti a pravidel chování, jejich piktogramy (pravidla srdíčková, pusinková, ručková, oušková a nožičková)
- rozvoj schopnosti sdělovat své pocity, prožitky a přání ostatním
- rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky a gymnastiky mluvidel
- seznamování s říkadly, písněmi s doprovodem hry na tělo, rytimizování slov a říkadel

Přibližná délka realizace, doporučené období k zařazení:

Blok začíná prvním dnem nového školního roku a trvá podle potřeb dětí od několika dnů po měsíc či déle.

Věková skupina:

2 – 6 let

Nabídka činností:

V činnostech převažuje volná hra ve třídě a dále:

- volné hry na zahradě
- individuální výstupy učitelky s maňáskem

- volné výtvarné činnosti
- diskusní kruh (i s rodiči)
- rituály
- jednoduché hry s pravidly
- otiskovat si své dlaně a vytvářet tak prstovými barvami své osobní složky
- třídit obrázky značek podle druhu, např.: na předměty, zvířata, hračky...
- kreslit samy sebe i kamaráda, doplnit detaily jinými materiály (např. vlnou, látkou, knoflíky, přírodninami...)
- seřadit papírová srdíčka podle velikosti od nejmenšího po největší a obráceně
- dokreslit druhou polovinu srdíčka podle předkreslené první poloviny, pro starší děti může být podkladem mřížka, podporuje rozvoj vizuomotoriky a grafomotoriky
- hledání srdíčka v prostoru
- otiskovat dlaně do hlíny, hovořit o pocitech, popisovat, jaká je hlína – studená špinavá, měkká atd. (používání přídavných jmen)
- barvou, hlínou natírat dlaně a otiskovat je na papír – možno po té dokreslit pastelkami (rozvoj fantazie), můžeme hádat, co vytvořil kamarád...
- kreslit hlínou – z hlíny válením vytvoříme váleček, kouli a pohybem po papíru vytváříme stopy, cesty nebo válečkem kreslíme jako tužkou
- obkreslovat dlaně, obkreslené necháme před sebou, dle instrukce učitelky si děti pokládají palce na palce, ukazováčky na ukazováčky (schovávají prsty do domečků)
- porovnávat velikosti dlaní s kamarádem
- počítat prsty

Výstupy:

Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách), formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat, učit se nová slova a aktivně je používat, naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit, přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky, prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování, uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí; běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým, společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sbližování dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi /kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod./, hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.